

CÜRÜM İŞLEMELER İÇİN CEMİYET KURMAK

Yazarı : Prof. Dr. Faruk EREM.

TCK. nın 313. maddesine göre "beş kişi veya daha ziyade kimse adliye veya âmmenin itimadı veya selâmeti veya âdabı umumiye ve nizamı aile veya şahıs veya mal aleyhinde cürüm işlemek için bir cemiyet teşkil ettikleri taktirde bunlardan her birisi yalnız cemiyet teşkilinden dolayı" cezalandırılır.

Henüz hiç bir suç işlemedikleri halde, sadece cemiyet kurmuş olmalarından dolayı cemiyet mensuplarına ceza vermenin ilk nazarda lüzumsuz bir şiddet gibi görülmesi mümkündür, çünkü herhangi bir suçla kamu düzeni bozulmamıştır. Fakat Kanunun sadece "tehlike" yi de cezalandıracağı haller pek çoktur. Cürüm işlemek maksadıyla bir cemiyet kurulmuş olması bir "tehlike" durumu ihdas eder. Diğer taraftan böyle bir Cemiyetin kurulduğu haberinin "âmme nizamı" nı ihlâl etmediği de her zaman iddia edilemez. Kanun yazı bu çeşit birleşmeleri cezalandırırken müstakbel suçları "önleme" gayesini takip etmektedir.¹

"Suç kararı" nın cezaı müstelzim olamayacağı yolundaki kaide karşısında bir Cemiyet teşkilinin de cezalandırılmaması lâzımgeldiği veya böyle bir Cemiyet teşkilinin kaidenin bir istisnası sayılması gerektiği düşünülebilir. Fakat ferdin verilen suç kararına nisbetle Cemiyet teşkili için topluca verilen bir karar arasında fark yok değildir. Kaldıkı fert, yalnız başına verdiği suç kararından kolaylıkla dönebilir. Fakat korku, utanma gibi sebeplerle topluca verilen kararlardan dönmek, oldukça güçtür. Topluca verilen kararların tatbik mevkiine konulması diğerine nazaran daha kolaydır.²

1. Suçun faili : En az beş kişinin birleşmesiyle bu suç işlenebilir. Beş kişinin ceza ehliyet ve mesuliyetine sahip kimselerden olması icap eder. Akıl malûliyeti, fark ve temyiz yokluğu hallerinde bu durumda

1) Garçon m. 265. n. 2

2) bk. Manzini V, n. 1827; kşz. De Bella, s. 4

olanlar asgari rakkam olan beş kişinin hesabında nazara alınmaz³. Çünkü Kanun sadece Cemiyete katılanların adedini nazara almış sayılamaz. Buna mukabil Cemiyet halinde işlenen suç bakımından (TCK. 315) sadece cezayı kaldıran bir sebepten şahsen faydalanan kimseler (meselâ TCK. 524) asgari adedin hesabında nazara alınmalıdır. Zira böyle hallerde cezayı kaldıran sebep ait olduğu suçun cezasını kaldırırsa da cezasızlık "cürüm işlemek için Cemiyet kurmak" suçuna şamil değildir.

Bazı yabancı Kanunlar asgari adedi tayin etmemişlerdir (Fransız ceza kanunu, m. 265), bazı kanunlar da daha az adedi kâfi görmüşlerdir. Yeni İtalyan Kanunu (m. 416) en az üç kişi ile suçun işlenebileceğini kabul etmiştir⁴.

Kanunumuzun⁵ Fransız Kanunu gibi aza adedi asgari bir had kabul etmemesi⁶ ve fakat çok sayıda azası olan birleşmeler için bir şiddet sebebi kabul etmesi doğru olurdu. Mevzu Kanunun asgari adet olarak beş üye kabul etmesi, daha evvelki İtalyan Kanunlarının an'anesine devamdan, yeni İtalyan Kanunu bu adedi üçe indirmesi de bir uzlaşma isteğinden ileri gelmektedir⁷.

2. *Suçun maddi unsuru* : Kanunun 313. maddesinde sayılan suçları işlemek gayesiyle Cemiyet kurmak suçun maddi unsurudur. Bu manada Cemiyet muayyen bir gaye için beş veya daha fazla kimsenin "birleşmiş" olması demektir. Fert iradelerinin bu gayede birleşmiş olmasıyla Cemiyet kurulmuş olur. Cemiyet üyelerinin bir "toplantı" yapmış olmaları, hattâ birbirlerini tanımaları⁸, Teşkilâtda bir meratip silsilesine sahip bulunmaları⁹ zarurî değildir. Cemiyetin şeklinin ehemmiyeti yoktur. "Her ne nam ve her ne suretle olursa olsun" (kşz. TCK. 313; 141) bu gaye ile kurulan Cemiyetler 313. maddeye girer. Hukuken müteber muameleler yapabilecek bir teşekkül bahis konusu olmadıktan Cemiyetin şu veya bu şekilde kurulmasının ehemmiyeti olmaz. Yeterki müşahhas bir birleşme husule gelmiş olsun.¹⁰

3) Manzini, V, n. 1826

4) bk. De Bella s. 36

5) bk. TCK. 141 b. 8

6) Kşz. Garçon, m. 265, n. 12

7) bk. Lavori preparatori del Codice penale e del codice di procedura penale, Parte II, Roma 1929, n. 457

8) bk. Manzini, V, n. 1828

9) De Bella, s. 3

10) Manzini, V, n. 1828

Belçika ceza Kanunu (m. 322) birleşmenin müşahhas bir hale gelmiş sayılabilmesi için bir teşkilât manzarası arzemesini zarurî saymıştır. Üyelerin iltibasa meydan vermiyecek bağlarla birbirlerine bağlanarak bir teşekkül meydana getirmiş olmaları Belçika müelliflerince zarurî görülmektedir.¹¹

Bu suç "iradelerin birleşmesi" anında tekemmül etmiş olur ve bu andan sonra "mütemadi suç" olarak devam eder. Cemiyetin dağılması veya tevkif sebebi ile hariç kalanların Kanunun aradığı asgari ortak sayısını doldurmadığı anda suç sona ermiş sayılır¹². "Mütemadi suç" olarak suçun az veya çok devam etmiş olmasının ehemmiyeti yoktur. Fransız ceza kanunu (m. 265) bu hususu tasrih etmek lüzumunu duymuştur¹³. Kanunumuza göre de, Cemiyetin pek az devam etmiş olması, fiili suç olmaktan çıkarmaz. Fakat çok uzun müddet devam etmiş cemiyetler için, "temadinin devamı" na göre bir şiddet sebebi kabulü doğru olurdu (kşz. TCK. 80).

3. Suçun matlevi unsuru: Beş veya daha ziyade kimsenin birleşmekteki gayelerinin 313. maddede gösterilen suçlardan birini işlemeğe matuf olması ile bu suça mahsus "cürüm kasdı" husule gelmiş olur. İradelerinin ancak bu yolda birleşmesi iledir ki "cürüm işlemek için Cemiyet kurmak cürümü" nün başka maksatlarla Cemiyet kurmak hallerinden (meselâ TCK. 141; 163) ayırt edilmesi mümkün olur.

Kanunun 313. maddesi "Cemiyet teşkil etmek" den bahsetmektedir. Eğer "lafzi yorum" yapılacak olursa meşru maksatlarla kurulmuş bir Cemiyetin bilahare cürüm işlemek için mahiyetini değiştirmesi halinde (bir meslek teşekkülü olarak kurulan bir birliğin ticarete hile ve fesat karıştırmak faaliyetine tevessül etmesi gibi) maddenin tatbikinde müşkülât ortaya çıkacaktır. 313. maddenin yazılışı şöyle olsa idi, Kanun koyucunun maksadına daha uygun düşerdi: "beş kişi veya daha ziyade kimse... cürüm işlemek için birleştikleri taktirde bunlardan her biri yalnız bu birleşmeden dolayı ... seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır".

Birleşmenin gayesi muayyen bazı suçların işlenmesidir. Bu suçları Kanun tayin etmiştir: "Adliye aleyhine cürümleri" (TCK. 282-310), "Âmmenin selâmeti aleyhine cürümler" (TCK. 369-413), "Adabı

11) bk. Les codes Belges, code pénal (Servais, Bruxelles, 1937) m. 322, nt.

12) Manzini, V; n. 1829

13) bk. Garçon, m. 265, n. 13

umumiye ve nizamı aile aleyhine cürümler" (TCK. 414-447), "Mal aleyhinde cürümler" (TCK. 491-525).

Meyhaz Kanundan evvel yürürlükte olan Toscana kanunu yalnız mala karşı cürüm işlemek için Cemiyet kurmaktan bahsediyordu. Meyhaz Kanununun tasansı hangi cürümü işlemek için olursa olsun Cemiyet kurmağı istihdaf ediyordu. Meyhaz Kanununun metnine geçen formül mebusan meclisinde kabul edildi. Çünkü birleşmenin gayesini teşkil edecek suçlar tesbit edilmezse siyasi maksatlarla birleşmelerin ceza tahdidine maruz kalacağından korkulmuştu¹⁴. Fakat halen mer'i formül dahi çok geniştir. "Hattâ maddede zikredilen cürümlerden bazıları hakkında Cemiyet teşekkülü tasavvur bile olunamaz. Adliye, adabı umumiye ve nizamı aile aleyhinde cürümler gibi"¹⁵.

Fransız Ceza Kanunu (m. 265) şahıslara ve mala karşı suç işlemek için Cemiyet kurmağı cezalandırmak suretiyle suçun sahasını daraltmıştır. Buna mukabil yeni İtalyan ceza kanunu (m. 416) hedef tutulan suçlar bakımından hiç bir tahdit kabul etmemiş "cürümler işlemek için Cemiyet teşkilini" suç saymıştır¹⁶. Yeni Kanununun gerekçesine göre¹⁷ eski kanunda işlenmesi hedef tutulan cürümlerin tahdit edilmiş olması her türlü genişletici yoruma mani olmakta ve bu suretle Cemiyet halinde suç işleme hâdiseleri ile mücadele ciddi bir engel teşkil etmektedir.

Manziniye göre¹⁸ Kanunun 313. maddesinde yazılı suçlardan biri, bu maddede yazılı olmayan bir başka suçun unsuru veya şiddet sebebi ise "cürüm işlemek için Cemiyet kurmak" suçu mevcut olmakta devam eder. Zira içtimainin tatbik edilmemesi kaidesi (TCK. 78) "cürüm işlemek için Cemiyet kurmak" suçunun mahiyet ve esasına müessir değildir.

313. maddede işaret edilen suçlar tahdidi olarak gösterilmiştir. Fakat bu tahdit çok umumî ve geniş bir ölçü ile, yani mezkûr suçları ihtiva eden babların isimleri gösterilmek suretiyledir. Kanunun 313. maddede gösterilenler dışında kalan bablarda yazılı cürümleri işlemek için Cemiyet teşkilinin neden müeyyide dışı bıraktığını izah kolay değildir.

14) Zerboglio, s. 65; De Rubeis, s. 1040

15) Majno, m. 248. n. 1241

16) Eski ve yeni İtalyan ceza kanununun mukayesesi için bk. Valentino, m. 416

17) Lavori preparatori del codice penale e del codice di procedura penale. Roma, 1949, Parte, II, n. 457

18) V, n.1828

Hariç kalan bablar şunlardır: "Devlet şahsiyetine karşı cürümler", "Hürriyet aleyhinde işlenen cürümler", "Devlet idaresi aleyhinde cürümler", "Eşhasa karşı cürümler". Bunlardan "Devletin şahsiyetine karşı cürümler" bakımından TCK. nın 168 ve onu takip eden maddeler hükmü boşluğu doldurmaktadır. "Hürriyet aleyhine işlenen cürümler" ve bilhassa bunlar arasında yer alan "siyasî hürriyet" ve "çalışma hürriyeti" bakımından sarıh bir hükme ihtiyaç olduğu kanaatındayız.

Maddede gösterilen suçlardan birinin yalnız bir defa işlenmesi için "Cemiyet kurmak" Kanun koyucunun maksadına uygun düşmemektedir. Kanunun maksadı basit bir "iştirâk" ten daha fazla tehlike arzeden bir durumu cezalandırmaktadır. Böyle bir durum ise müteaddit defalar suç işlemek için birleşmelerde mevcut olabilir. Esasen meyhaz kanun, "... aleyhinde cürüm işlemek" ibaresini değil "... aleyhinde cürümler işlemek" ibaresini kullanmıştır. (kzş. TCK. 313; Meyhaz K. 248)¹⁹

4. *Şiddet sebepleri* : Kanun, cürüm işlemek için Cemiyet kurmak suçu için bazı şiddet sebepleri kabul etmiştir.

a) *Haydutluk* : "eğer bu Cemiyet efradı dağlarda ve kırlarda veya umumî yollarda dolaşır" ise ceza arttırılır (TCK. 313, f. 2). En az kaç kişinin dolaşır olması gerektiği Kanunda yazılı değildir. Meyhaz Kanun hazırlanırken Cemiyet üyelerinden en az beş kişinin dağlarda, kırlarda, umumî yollarda dolaşması tarzında bir tadil teklifi yapılmış, fakat bu teklif şiddet sebebinin fazlaca daraltılması neticesini tevhit edeceği düşüncesi ile ret edilmiştir²⁰.

b) *Silâh* : Cemiyet üyelerinden "iki veya daha ziyadesi silâh taşır veya emin bir mahalde silâh saklarsa" ceza arttırılır (TCK. 313, f.2). Bu hüküm meyhaz Kanuna (m. 248, f. 2) uymamaktadır. Meyhaz Kanuna göre bu şiddet sebebi, evvelki şiddet sebebi ile birlikte dir. Meyhazdaki hüküm şöyledir: "Eğer bu Cemiyet efradı dağlarda, kırlarda veya umumî yollarda dolaşır ve eğer bunlardan iki veya daha fazlası silâh taşır veya silâh saklarsa" ceza arttırılır. Meyhaz kanunu izah eden müellifler de kanuna bu manayı vermektedirler²¹. Silâhsız, dağlarda, kırlarda veya umumî yollarda dolaşmanın neden şiddet sebebi sayılabileceğini izah güçtür. (kzş. TCK. 168; 313) Kanunumuzun, meyhazdan ayrılması ilk tercümeden başlamıştır²². İlk tercümede yer alan

19) Manzini, V, n. 1828; Majno, m. 248, n. 1239; De Rubeis, s. 1023; Bu hususta bk. Garçon, m. 265. n24ş kzş. Carrand, V, n. 1751. b.

20) Bu hususta bk. Manzini, V, s. 660, nt. 3

21) Manzini, V, n. 1831

22) Adliye Nezareti, Ceza Kanunu layıhası, İstanbul 1325, m. 248

“yahut” bağlantısı, Hükümetçe Meclise sevk edilen tasarıda da (m. 344) tekrar edilmiştir²³.

Silâh tabiri için bk. 189. Bir cürüm, toplanmış bir kaç şahıs tarafından işlendiği takdirde bunlardan yalnız birisi silâhlı ise cürümün silâhla işlenmiş sayılacağına dair olan umumî kaideden Kanun, cürüm ikai için Cemiyet teşkilinde asgari iki kişinin silâhlı olmasını kabul suretiyle, ayrılmış bulunmaktadır. (kşz. TCK. 190; 313, f. 2) Umumî kaideden ayrılmak için makul bir sebep mevcut değildir.²⁴

Yeni İtalyan kanununun gerekçesinde denildiği gibi²⁵ bazı silâhlar çok tehlikelidir. Mitralyoz gibi. Bunlardan bir tanesinin yalnız bir kişide bulunması neden kâfi sayılmasın.

c) *Muharrik veya Reisler* : “Eğer Cemiyetin muharrik veya reisleri varsa bunlar hakkındaki” ceza artırılır. Muharrik ve reisi olmayan Cemiyetlerin cezalandırılmıyacağı gibi bir fikir, uyanmaması için Kanun “eğer Cemiyetin muharrik veya reisleri varsa” ibaresini kullanmış ve bunlar mevcut olmasa bile Cemiyete ceza verileceğini açıklamak istemiştir²⁶.

5. *Emniyet Tedbiri*: “Bu maddede tayin olunan cezalara herhalde emniyeti umumiye nezareti altına alınmak cezası da ilâve edilir” (TCK. 313). “Emniyet tedbiri” ne müteallik olan bu hükümde “ceza” tabirinin kullanılmasında isabet olmadığı evvelce izah edilmiştir (27).

Umumî kaide gereğince (TCK. 28,f.5) Mahkeme, ağır hapse mahkûmiyet halinde bu tedbire de karar verebilir. Kanun, cürüm işlemek için cemiyet kurmak suçunda hakimin takdirini bertaraf etmiş, bu tedbire de hüküm olunmasını mecburi kılmıştır. 333. Maddede tedbirin ne müddette hükümlenacağı gösterilmediğinden hâkim bir seneden az, üç seneden fazla olmayacak bir müddetle tedbiri tayin eder (TCK. 28,f2).

Kanunumuz Cemiyet halinde işlenen bazı suçlarda, üyelerden birinin zamanında ihbarını cezaya müessir bir sebep saymıştır. TCK. m. 141. (b.7) maddesinde olduğu gibi. Fransız ceza kanunu (m. 266. f. 3) Belçika kanunu (m. 1326) Cürüm işlemek için cemiyet teşkil eden-

23) Adliye Vekâleti, Türk Ceza Kanunu layihası, Ankara 1925

24) bk. De Bella, s. 27

25) Bu gerekçe için bk. Lavori Preparatori del codice penale e del codice di procedure penale, Roma, 929, II. n. 457; De Bella, s. 27

26) Majno, m. 248, n. 1242

27) bk. Erem.

lerden birinin ihbarını, o kimse hakkında cezayı kaldıracı sebep olarak kabul eder (28). Böyle bir hükmün Kanunumuzda yer alması, ceza siyaseti bakımından doğru olurdu.

6. Suçların içtibat : TCK. nın 315. maddesine göre "Cemiyet efradının veya bazısının cemiyet devam ettiği sırada veya cemiyetin icabatından olarak yapmış oldukları cürümden dolayı 78. maddenin tatbikinden hasıl olacak ceza' arttırılır.

Bu hüküm "Cürüm işlemek için cemiyet kurmak" suçunun değil, cemiyetin devamı sırasında veya cemiyetin icabatından olarak işlenmiş bulunan cürmün cezasını arttıracı bir sebep sayılmalıdır. Fakat arttırmaya esas tutulacak ceza, işlenen cürmün cezası değildir. Bu cürüm cezası ile 313. maddenin, icabatında şiddet sebeplerine müteallik fıkraları da nazara alınarak tayin edilecek cezanın içtimandan hasıl olan ceza, Kanununda gösterilen nisbette (altıbirden üçte bire kadar) arttırılacaktır. Fakat bu arttırmanın yapılabilmesi içtima hükmünün tatbiki şartına bağlıdır.

Kanunun 315. maddesinin yazılışı cürüm işlenirse cemiyet mensuplarının hepsinin o cürümden de ceza göreceği manasına gelebilirse de kanunun maksadı cürmü işlemiş olan veya onların cezalandırılmasıdır. Diğerleri yalnız cemiyet teşkilinden ceza göreceklendir.

Bu çeşit Cemiyetler, ekseriya suç işlendikten sonra meydana çıkar ve suçun kim tarafından işlendiğinin subuta varmadığı hâdiseler az değildir. Böyle hallerde cemiyet mensuplarının sadece sadece cemiyet teşkilinden ceza görmesini kâfi saymak her zaman makul olamaz²⁹.

Cemiyetin devam ettiği sırada veya cemiyetin icabatından olarak işlenen cürümlerin 313. maddede işaret edilenlerden olması lâzımdır. Eğer bunlar dışında bir cürüm ise, şiddet sebebinin tatbikini haklı gösteren "irtibat" o cürüm ile cemiyet arasında mevcut sayılamaz³⁰.

Cürmün "Cemiyet devam ettiği sırada veya cemiyetin icabatından olarak" işlenmiş bulunması lâzımdır. Meyhaz Kanunu serh eden müellifler bu ibarenin "Cemiyet devam ettiği sırada ve cemiyetin icabatından olarak" tarzında yazılması icap ettiği, "ve" nin metne sehven "veya" şeklinde geçmiş olduğu kanaatindedirler³¹.

28) Garrand, V, n. 1762

29) kşz. Garçon, m. 265. n. 3.

30) Manzini, V, n. 1829

31) bk. Manzini, V; n. 1829

“Cemiyet devam ettiği sırada ve cemiyetin icabatından olarak” işlenen cürümler arasında “irtibat” mevcut ise de işlenen suçlar arasında her zaman “teselsül” ün (TCK. 80) bulunduğu iddia edilemez. Cemiyete mensup olmak “kararda birlik” in kabulüne (32) yegâne sebep sayılmamalıdır.

313. maddede de sayılan suçlardan birinin yalnız bir defa işlenmesi maksadiyle birleşmenin “cürüm işlemek için cemiyet kurmak” telâkki edilemeyeceğini evvelce işaret etmiştik. Fakat 315. maddenin tatbiki için bu suçlardan birinin yalnız bir defa işlenmesi kâfidir.

7. Cemiyet üyelerine yardım suçu: TCK. nun 314. maddesine göre: “bir kimse yukarıki madde vechile teşekkül eden cemiyetler efradına veya onlardan bazısına bilerek ve bilihtiyar bannacak yer gösterir veya erzak veya esliha ve cephaneye tedarik veya sair suretle yardım eylese” cezalandırılır.

Yardımanın uzunca bir müddet devamı halinde Hakim “umumi takdir hakkı” na göre cezayı arttırabilir. Şartları mevcut ise müteselsil suç arttırması (TCK. 80) tatbik olunabilir. Mütemadi veya teselsül halinde cezanın arttırılacağına dair sarıh bir hüküm kanunda mevcut olmalı idi. Yeni İtalyan ceza Kanunu (m. 418) böyle bir hüküm kabul etmiştir.

Cemiyet üyelerine yardım suçu, “suçluyu koruma” nın bir çeşidini önlemek için ihdas edilmiştir. Umumi olarak “suçluyu koruma cürmü” evvelce tetkik edilmişti³³.

Kanunumuzda 314. maddedekine benzer başka hükümler de mevcuttur. Kanunun 168. maddesi hükmüne göre: “64 ve 65. maddelerde beyan olunan hal haricinde her kim böyle bir cemiyete ve çeteye hal ve sıfatlarını bilerek bannacak yer gösterir veya yardım eder yahut erzak veya esliha ve cephaneye veya elbise tedarik eder veya her ne suretle olursa olsun hareketlerini teshil ederse “cezalandırılır. Görülüyor ki 168 ve 314. madde hükümleri aynı ihtiyaç için konulmuştur. Fakat iki hüküm arasında bazı hususlarda fark vardır. Farkı izah etmek de güçtür. Hükümleri şu yolda telif etmek mümkün olabilir. Kanunun 314. maddesinde ne gibi hareketlerin cezalandırılacağı gösterilmiştir. Cemiyet mensuplarının “her ne suretle olursa olsun hareketlerini teshil” (bk. TCK. 168) ibaresi 314. maddede mevcut olmadığına göre, cürüm işlemek için kurulmuş cemiyet azalarının hareketlerini teshil edici fiiller işlenecek

32) Kararda birlik mefhumu için bk. Erem

33) Erem. Adliye aleyhinde cürümler, nn. 25

olursa ve "iştirâk" şartları mevcut değilse 296. madde hükmünün tatbik edilip edilemeyeceği araştırılmalıdır.

Kanun bu suç için cezayı azaltıcı hususi bir sebep kabul etmiştir. 314. maddenin ikinci fıkrasına göre: "bu suretle usul ve furuğundan olan akrabasından ve karı ve koca ve kardeş ve kız kardeşinden birine barınacak yer gösteren veya erzak tedarik eden şahıs hakkında" ki ceza azaltılır. Meyhaz Kanun (m. 249) ise bu halin cezayı kaldıracağını kabul etmiştir. Yeni İtalyan Kanunu da (m. 418) aynı hükmü kabulde mahzur görmemiştir. Meyhaz Kanun cezasızlığı "yakın akraba"nın (bk. TCK. 259) hepsine teşmil etmiştir. Kanunumuz ise tahfif sebebini ancak usul, furug, karı, koca ve kardeşe inhisar ettirmektedir.

Cezayı azaltıcı sebebin tatbiki, "barınacak yer göstermek", "erzak tedarik etmek" hallerine münhasırdır. Maddenin birinci fıkrasında "silâh ve cephaneye tedarik etmek" de zikredilmiştir. Bu çeşit vasıtaları tedarik eden kimsenin suçluya çok yakın akraba olsa bile ceza azaltılmasından istifade ettirilmemesi doğrudur. Fakat aynı fıkra "sair suretlerle yardım" da zikredilmiştir, giyecek elbise vermek gibi. (kşz. Meyhaz K. 249, f. 1; TCK. 314, f. 1). Bu çeşit yardımlarda çok yakın akrabasının ceza indiriminden faydalanmamasını izah imkânsızdır³⁴. Bununla beraber yiyecek tedarikinin derhal istihlâke matuf olduğu, halbuki giyecek tedarikinin geleceğe ait olması hasebiyle bunun suça iştirâk sayılacağı fikrinde olan müellifler de vardır³⁵.

34) Kşz. Manzini, V, n. 1830; bk. Majno, m. 249, n. 1246

35) Valentino, m. 418, nt.